

FRANSIZ MEDYASININ KARABAĞ SAVAŞI DEĞERLENDİRMESİ

Osman GÜN

2 Nisan 2016 tarihinde Ermenistan ve Azerbaycan arasında çıkan çatışmalar, boyutları ve sonuçları açısından 1994te imzalanan ateşkes anlaşmasından bu yana çıkan diğer krizlerden farklı bir niteliğe sahiptir. 1 Nisan gecesini geç saatlerde başlayan çatışmalar, 5 Nisanda Moskovada imzalanan ateşkes ile son bulmuştur. Bunun sonucunda Güney Kafkasya bölgesindeki jeopolitik konjonktür sarsılmış, Ermenistan-Azerbaycan ilişkileri yeni bir boyut kazanmıştır. Küreselleşen bir dünyada olaylara bir tek Azerbaycan ve Ermenistan ilişkileri çerçevesinde bakmak eksik kalır. Ermenistan ve Azerbaycan arasında sorun yaratan Karabağ bölgesi, aynı zamanda Türkiye, Rusya, AB, ABD ve İranı ilgilendiren bir ilgi mücadelesine sahne olmaktadır.[1] Bu çerçevede 4 Gün Savaşı olarak adlandırılan çatışmalar, medyada da bir propaganda savaşına neden olmuştur. Basın organları, buldukları ülkenin sosyal yapıları, devletlerin uyguladıkları siyaset ve vizyonları açısından 4 Gün Savaşını çok farklı yorumlamışlardır.

Ermenistan ile yakın ilişkileri ile bilinen ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Minsk Grubunu eş-başkanı üç ülkeden biri olan Fransanın ulusal basını 4 Gün Savaşına geniş yer vermiştir. Fransız basınının 4 Gün Savaşını işleyiş şekli, Fransanın Kafkasya bölgesinde uygulamakta olduğu siyasete ve genel olarak Fransız toplumunun Güney Kafkasyadaki gelişmelere bakış açısına ışık tutmaktadır.

Fransadaki Ermeni kökenli veya Ermeni görüşlerini benimseyen gazeteciler, 4 Gün Savaşına büyük önem vermiş ve bu konu hakkında çıkan yazıların birçoğu Azerbaycanın aleyhinde olmuştur. Le Monde gazetesinde bu bağlamda Ermeni diasporasının olaylara bakışını özetleyen, *France Arménie* derginin eski baş redaktörü Mihran Amtblian tarafından kaleme alınan kapsamlı bir makale yayınlamıştır.[2] Yazıda özetle şu temel hususlar vurgulanmaktadır:

2-5 Nisan arasında Azerbaycanın Karabağ saldırısı başarısızlıkla sonuçlanmış, Rusyanın baskıları olayların bitmesini sağlamıştır. Karabağ sorunu sadece Ermenistan ve Azerbaycan arasında olan bir toprak mücadelesi değildir. Sorunun kökleri daha derinlerde. Güney Kafkasya bölgesi, parçalanmış Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinin parçasıdır. Stalin 1921 yılında halkları bölerek, kendi hâkimiyetini sağlamlaştırmak için Karabağ bölgesini Azerbaycan Sosyalist devletine bağlamıştır. Stalinin bu kararı Ermeniler tarafından çok ağır bir adaletsizlik olarak kabul edilmiştir. Bunu, Sedan yenilgisinden sonra Alsace ve Lorraine bölgelerini Almanya'ya kaybeden Fransanın hissiyatı ile benzetmek mümkündür.

Komünist dönemde, Sovyetler Birliğinin ortaya koymuş olduğu Uluslararası Kardeşlikilkesi Karabağdaki Ermenilerin dışlanmasını önleyememiştir. Türklerin başlatmış olduğu Ermeni düşmanlığı ve nefreti, Azeriler tarafından da Sovyet dönemi boyunca devam ettirilmiştir. 1969da Azerbaycanda KGB ve ülkenin başında, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Alievin babası Haydar Aliev bulunmaktaydı. Azerbaycanda, Suriyedeki Al Asad ailesinde olduğu gibi, babadan oğula geçen bir siyaset anlayışı olduğunu belirtmek mümkündür.

Sovyetler Birliği dağıldığında, Orta Asya ülkeleri ve Türkiye arasında Ortak Türk Milliyetçiliği anlayışı çerçevesinde, etnik açıdan homojene bir şekilde Bişkek (Kırgızistan) ve İstanbul arasındaki Türk kökenli halkların birleşme arzusu vardı. Ermenistanın ve Ermenilerin varlığı, etnik bütünleşmenin temel engeli olarak gösterilmekteydi. Bugün Ermenilere ilaveten Kürtler de bu bütünleşmeye engel oluşturmaktadır. 1915te Türkler, Ermeni engelini ortadan kaldırmak için soykırım yoluna başvurmuştur. Bugün ise, Kürdistan devletinin oluşumunu şiddet ile bastırmaktadır.

4 Gün Savaşı olarak anılmaya başlayan savaş esnasında, Azerbaycanı şiddet kullanmaya teşvik eden de Türkiye olmuştur. AFPnin de teyit etmiş olduğu gibi, Türkiye Başbakanı Ahmet Davutoğlu, Türkiyenin kıyamet gününe kadar Azerbaycanın yanında yer alacağını vurgulamıştır. Kemal gibi Erdoğanın da temel saplantısı Ermenileri yok etmektir.

Karabağın Azerbaycana iade edilmesi, Ermenistanın yok edilmesi planının ilk aşamasıdır. Azerbaycan, Karabağa ilaveten Zengezur bölgesini de talep ettiğini bildirmiştir.

Karabağın Azerbaycana iade edilmesi, bölge halkının ölüm fermanı anlamına gelecektir. Bölge halkının Azerbaycan himayesi altında yaşaması imkânsızdır. Bu bağlamda, Karabağdaki Ermeniler yapabilecekleri tek şeyi yapmıştır: Azerbaycan nasıl 1991de Sovyetler Birliğinden ayrılma gerekçesi olarak Kendi Kaderini Tayin Hakkını(Sovyetler Birliğinin Anayasasının 2.Maddesinin öngördüğü üzere) kullanarak bağımsızlığını ilan etiyse, Karabağ da aynı temel ilke çerçevesinde bağımsızlığını ilan etmiştir.

1994deki zaferinden bu yana Karabağ bağımsız bir hukuk devleti, çok sesli bir siyasi rejim, ifade ve basın özgürlüğünün tam olduğu bir ülke haline gelmiştir.

Ancak, soruna çözüm bulmakla yükümlü olan AGİT Minsk Grubu, Madrid ilkelerini tekrarlamakla yetinmiştir. Oysaki bu ilkeler birbiri ile çelişmektedir. Kendi kaderini tayin hakkı (oto-determinasyon) ilkesi doğrultusunda Azerbaycan mevcut sınırları ve Karabağın bağımsızlığını kabul etmelidir. Toprak bütünlüğü ilkesine göre ise, bölgedeki insanların kendi kaderini tayin hakkı ilkesine karşı gelinerek, Karabağ Azerbaycana iade edilecektir. Uluslararası hukuka göre, kendi kaderini tayin hakkı ilkesi, toprak bütünlüğü ilkesi üzerinde üstünlüğe sahiptir. Kosova bunun somut bir örneğidir.

Bu iki kavram eşit görüldükçe, Karabağ hakkındaki tartışmalar bir netice alamayacaktır. Ateşkesten bu yana 22 yıl geçmiş olması ve halen bir çözümün

ortaya çıkamaması bu bağlamda açıklanabilir.

Azerbaycan ise, silah gücü ile kaybetmiş olduğu Karabağı aynı yöntemle geri almak isteğiyle Madrid ilkelerinin üçüncüsünü, yani şiddetsizlik ilkesini ihlal etmektedir. Nisan 2016 olayları Azerbaycanın ne bugün, ne de gelecekte bu ilkeye saygı göstermeyeceğinin kanıtıdır.

AGİT Minsk Gurubu Karabağ sorununu çözmek için değil, bölgedeki baskın devletlerin lehine olan statükoyu korumak için faaliyet göstermektedir. Bu bağlamda Fransa devleti kendi kaderini tayin hakkı ilkesini dikkate almayarak, Amerika ve Rusya gibi, Ankara ve Baküdeki diktatörlüklere yanaşarak, Karabağa ve demokrasiye ihanet etmektedir.

Mihran Amtablianın bütün sorumluluğu Türkiyeye ve Azerbaycana yüklemekte, Azerbaycanın haklarını, AGİTin ilkelerine[3] ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin (BMGK) Ermenistan aleyhinde almış olduğu dört kararını[4] da hiçe saymaktadır. Bahsedilen yazının sıradan bir gazetede değil de, Le Monde gibi Fransanın saygın ve önde gelen bir gazetesinde yayınlanmış olması da, Ermeni diasporasının Fransadaki etkisini göstermektedir.

Fransız siyasetçilerin Karabağ konusundaki girişimleri de basında geniş yer bulmuştur. 30 tane Fransız milletvekilinin Fransız hükümetine yaptığı, Fransa, Karabağda barış için harekete geçmelidir başlıklı çağrı, Liberation gazetesinde yer almıştır.[5] Fransız parlamentosu 2001den bu yana Ermenilerle ilgili konularda daima Türkiyenin aleyhinde kararlar çıkarmıştır. Bu anlayış doğrultusunda, Fransız siyasi ortamının Karabağ sorunu hakkındaki tutumunu, bakış açısını ve basına yansımalarını daha yakından incelemekte fayda vardır. Yukarıda bahsi geçen çağrıda özetle şu hususlara yer verilmiştir:

Güney Kafkasya bölgesinin son 20 yıldır bir savaş ortamında bulunmasının sorumlusu Azerbaycandır. 1 Nisan 2016da Azerbaycan yine Karabağın sınırlarını ve güvenliğini ihlal etmiştir. Azerbaycan siyasetini Ermeni nefreti üzerine kurmuştur. Doğal kaynaklarından edindiği gelirleri ile tehlikeli bir biçimde silahlanmıştır. Azerbaycanın savunma bütçesi, Ermenistanın toplam bütçesinden daha fazladır. Bu aşırı zihniyete bir örnek olarak Ramil Safarov'u ele almak mümkündür. 2004te Macaristanda düzenlenen bir NATO toplantısı sırasında, Azeri bir asker olan Ramil Safarov, Ermeni bir meslektaşını bir balta ile öldürerek Macaristanda müebbet hapis cezasına çarptırılmıştır. 2012de Ramil Safarov Azerbaycana iade edilmiştir. Azerbaycanda affedilen Ramil Safarov, milli kahraman ilan edilmiştir.

Karabağdaki bu son olaylar, çatışmaların yeni bir boyutu olarak değil de, savaş yolunda atılan bir adım olarak algılanmalıdır. Fransa devleti bu bağlamda barışı sağlayabilmek için daha etkin girişimlerde bulunmalıdır.

Fransa, Ermeniler için tarih boyunca sığındıkları bir ülke olmuştur. Türkiye halen Ermeni soykırımını inkâr ederek, Ermeni düşmanlığına yol açmaktadır. Türkiye 1988de Azerbaycanda ülkelerini savunan binlerce Ermeninin katledilmesine de sebebiyet vermiştir. Fransa, tarihi yakınlığından dolayı, oluşabilecek Ermenileri hedef alan yeni savaş suçlarına karşılık sessiz kalmamalıdır. AGİT Minsk Grubu eş-başkanı Fransa, soruna çözüm arayışlarının yeni bir çatışma ile boşa gitmesini kabul etmemelidir.

İlk olarak, Minsk Grubu çerçevesinde ateşkesi ihlal eden tarafın tespit edilmesi için bir soruşturma başlatılması gerekmektedir. Ermenistan, Azerbaycan orduları bozguna uğradıkları zaman bile, kendisine gerekli varoluş imkânını garantileyecek toprakların fazlasını alma niyetini taşımamıştır. Eğer Fransa, sahip olduğu ilkeleri çerçevesinde, Azerbaycanı bu savaş zihniyetinden vazgeçirmek istiyorsa, daha güçlü önlemler almalıdır. Fransız yetkilileri, Azerbaycan çatışmalarına yeniden başlarsa Karabağın tek taraflı olarak devlet olarak tanınacağını bildirmelidir. Bu bölgede barışın hâkim olabilmesi ve hem Azeri hem de Ermeni halklarının bölgeyi zehirleyen Türk-Rus ilişkilerinin yansımalarından kurtulabilmesi için kaçınılmaz bir önlemdir. Böylelikle, Fransa ve Azerbaycan arasında gelişen ekonomik ilişkilerin, barış ve kendi kaderini tayin ilkesinin aleyhine olmadığı da gösterilmiş olacaktır.

Fransız milletvekili Valerie Boyer[6] ise Fransanın Karabağdaki Ermeni yönetiminin resmi bir şekilde bir devlet olarak tanınması için talepte bulunmuştur.[7] Azerbaycanı çatışmaları başlatmakla sorumlu tutan Boyer yazısında, Bakünün bir diktatörlük olduğunu ifade etmiş, 1990lardaki Ermeni katliamlar ile zaten elleri kana bulanmış olan Azerbaycanı halen sivilleri öldürmekle suçlamıştır. Boyer, Azerbaycan gibi diktatörlüklerin şiddetten başka yöntem bilmediklerini, Karabağ devletinin demokratik gelişimini ilerletirken, Azerbaycanın kendi diktatörlüğünde boğulduğunu, Kafkasyada barışın sağlanabilmesi için, Karabağın resmi olarak tanınmasının şart olduğunu vurgulamıştır.

Görüldüğü üzere, Fransız medyası Azerbaycanın aleyhinde yapılan yorumlara geniş yer vermiştir. Bu yorumlar Azerbaycanın haklarına ve bu süreçte çekmiş olduğu acılara ve kayıplara hiçbir şekilde değinmemiştir. Azerbaycan topraklarının yüzde yirmisinin Ermenistanın işgali altında olduğu tamamen göz ardı edilmiştir.

Mağduriyet istismarcılığı[8] çerçevesinde; zamanında Türkler ve Azeriler tarafından katledildiğini ifade eden Ermeniler, tekrardan böyle bir tehdit ile karşı karşıya oldukları iddia etmekte, Karabağda hiçbir tarafça tanınmayan Ermeni yönetimini yüceltmeye çalışmakta ve hukuken Azerbaycan toprağı olan işgal altındaki Karabağın devlet olarak tanınması çağrısında bulunmaktadır. Ermenistan ise BMGKnın ve AGİT Minsk Grubunun kabul ettiği kararları uygulanmamaktadır.

Fransız basını, sorunu Türkiye ve Rusya arasındaki oynanan nüfuz mücadelesinin bir sonucu olarak da tanıtmıştır. France 24ün haberi durumu şu şekilde yansıtmıştır:

Azerbaycan ve Ermenistan çatışmalarının başlamasından her iki taraf diğerini sorumlu tutmaktadır. Ermenistan 22 yıl önce, Karabağ savaşını kazanan taraf olduğundan, savaşın yeniden başlaması aleyhine olacaktır. Diğer yandan, Azerbaycanın askeri harekât yapması, Rusyanın askeri müdahalesine sebebiyet verebilecek niteliktedir. Peki, o zaman çatışmalar hangi sebeplerden dolayı yeniden alevlenmiştir?

Analist Thornike-Gordadgeye göre, olayların alevlenmesi, Türkiye ve Rusya arasında yapılan bir bilek güreşinin sonucudur. Bilindiği gibi, Ankara ve Moskova arasındaki ilişkiler, Türkiyenin Kasım ayında bir Rus uçağını düşürmesi ile ağır bir darbe almıştır.

Avrupanın doğal gaz ihtiyaçlarını karşılayacak, Azerbaycanı Avrupaya bağlayan dünyanın en uzun boru hattının (TANAP) inşası devam etmektedir. Bu proje, enerji alanında Rusyaya bir alternatif, bir rakip oluşturacaktır. Eğer Rusya Kafkasya

bölgesini destabilize ederse, Avrupa bu koridordan vazgeçmek zorunda kalacaktır. Rusya tarihsel olarak Ermenistanın müttefikidir, Ermenistanda iki askeri üssü bulunmaktadır. Ancak diğer yandan Azerbaycanla da yakın ilişkiler kurmak arzusundadır. Bilindiği gibi Rusya, Azerbaycanın en önemli silah satıcısıdır.

Diğer yandan Türkiye, Azerbaycanı Karabağa saldırmasını sağlayarak Bakü ve Moskova arasındaki ilişkileri soğutmak gayretindedir. Türkiyenin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 4 Nisan Pazartesi Şüphesizdir ki Karabağ bir gün asıl sahibine dönecektir açıklaması bu yönde yorumlanabilir.[9] İlham Aliyev, Moskova tarafından radikal İslami akımların gelişmesine engel olacak bir unsur olarak görülmektedir. Bu bağlamda, komünist geçmişi ve laikliğine bağlı olan bu devlet ile ilişkilerini bozmak Rusyanın aleyhinde bir gelişme olur. Çıkacak bir savaş Rusyayı zor durumda bırakacaktır, ancak Rusyanın Güney Kafkasyada nüfuzunu sağlayabilmek için gerekli olan asgari bir dengeyi koruyabilecek imkânlarla sahiptir.[10]

Rusyanın Karabağ sorunu ile ilgili uyguladığı statüko, hem Azerbaycan hem de Ermenistan üzerinde baskı kurmasını sağlamaktadır. Rusya Başbakanı Dmitri Medvedev silah satışlarını meşru göstermek için Rossiya 1 televizyon kanalına verdiği bir röportaj sırasında şunları söylemiştir: Eğer Rusya bu rolden vazgeçerse, yeri boş kalmaz, başka ülkelerden silah satın alacaklardır, bu da mevcut dengeyi yok edecektir.[11] Bir yandan da Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyevin Karabağ sorununun barışçıl bir şekilde çözülmesini arzuladığı, ancak bu süreç esnasında Azerbaycanın ordusunu kuvvetlendireceğini ifade etmiş olması, Rusyayı sevindirmiştir.[12]

Nisan ayında meydana gelen çatışmalar incelenirken, çatışmaların kim tarafından başlatıldığı, Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki sorunun çözülmesinin kimin lehine olduğu, Rusyanın bölgeye yönelik politikalarının ne olduğuna dikkat etmek gerekir. Rusya'nın Ermenistan sorunlarının çözümü amacıyla uluslararası planda yürütülen çabalara tepkisi de bilinmektedir. Bilinen bir başka gerçek ise Azerbaycan topraklarının %20sinin Ermenistanın işgali altında olduğudur.

Rusyanın, enerji fiyatlarının düşmesi ve Kırım/Doğu Ukraynadaki tutumu sebebi ile yaptırımlara maruz kalması ekonomisini etkilemiştir. Rusyanın son olarak muhtelif sebepler ile Suriyede İran ile birlikte giriştiği eylemlerin, Türkiye ile ilişkilerinin durumu ve TANAP projesinin hayata geçmesi, Rusyanın küresel düzeydeki iddiaları açısından olası etkilerinin dikkate alınması yararlı olacaktır.

Bölgeye ilişkin hususlar irdelenirken ABD dış politikasının Ortadoğuda sergilediği pasif tutumun da akılda tutulması gerektiği değerlendirilmektedir. Obama Doktrini, Bush dönemindeki dış siyaset anlayışına nazaran, ABDnin Ortadoğuda ön cephede yer almamasıyla sonuçlanmıştır. Bunun bir sonucu olarak, Rusyanın Ortadoğuda, Suriye üzerinden nüfuzunu artırmaya olanak sağlamıştır.

Fransadaki Ermeni diasporasının etkisi altında olan Fransız basınının ve siyasi çevrelerinin tek yanlı ve gerçekleri görmezden gelen yaklaşımı, zaten karmaşık bir konu olan Karabağ sorunu hakkında yanıltıcı bir algı yaratmaktadır. Ayrıca Ermenistanın ekonomik bakımdan içler acısı halinin devam ettiği ve her anlamda (askeri, siyasi ve ekonomik) giderek

Rusyanın etki alanına kaydığı da bilinen bir gerçektir. Yaşanan son olayların Rusyanın Ermenistandaki askeri konuşlandırmasını artırması sonucunu vermesi bunun bir göstergesidir. Tarihi Fransa-Ermenistan dostluğundan söz eden Fransız siyasetçileri ve medyası, gerçeklerden kopuk, adeta bir hayal ürünü olan analizleriyle Ermenistanın durumu ve Karabağ sorunu hakkında bilgi kirliliği yaratmakta, Ermenistanın kötü gidişatının algılanmamasına ve Karabağ sorunun çözümünün zorlaşmasına sebep olmaktadır.

*Resim: europe1.fr/

[1] Turgut Kerem Tuncel, Karabağda Yaşanan 4 Gün SavaşıNin Kisa Bir Değerlendirmesi, AVİM, <http://avim.org.tr/tr/Yorum/KARABAG-DA-YASANAN-4-GUN-SAVASI-NIN-KISA-BIR-DEGERLENDIRMESI>

[2] Mihran Amtablian, Haut Karabakh: il faut une solution et non un statu quo, Le Monde, http://www.lemonde.fr/idees/article/2016/04/11/haut-karabakh-il-faut-une-solution-et-non-un-statu-quo_4900032_3232.html

[3] AGİT Minsk Grubu Madrid Prensiplerini 2007 yılının Kasım ayında açıklamıştır. Dağlık Karabağ sürecinin çözümüne yönelik prensipler şunlardır;

- Dağlık Karabağın çevresinde Ermenistanın işgal ettiği yerlerden çekilmesi
- Ermenistan ile Dağlık Karabağ arasında geçişi sağlayacak bir koridorun açılması,
- Yerlerinden edilmiş göçmenlerin topraklarına geri dönmesi
- Barış gücünün işlevini yerine getirecek uluslararası güvence sağlanması
- Dağlık Karabağ Ermenilerine gerekli güvence verilerek kendilerini idare etme hakkı tanınması
- Dağlık Karabağın hukuki statüsünün belirlenmesi için öncelik kullanılmasıdır.

<http://politikaakademisi.org/2013/09/28/azerbaycan-ermenistan-ve-agit-minsk-grubu-cercevesinde-karabag-sorunu/>

[4] BM Güvenlik Konseyi Ermenistanın Azerbaycan topraklarını işgal ettiğini kabul ederek, bu işgalini belirleyen dört karar kabul etmiştir. 822, 853, 874 ve 884 nolu olan bu kararlarda:

- Azerbaycan ve Ermenistan arasında Azerbaycan Cumhuriyetinin bir parçası olan Dağlık Karabağ ve etraftaki işgal olunmuş topraklar yüzünden devam eden çatışmanın var olduğunu belirtmekte
- Azerbaycan Cumhuriyeti dâhilinde bu çatışma sonucu çok sayıda sivil vatandaşın göç

etme zorunda kaldıklarını belirtmekte

-Azerbaycanın ve bölgede bulunan diğer ülkelerin egemenlik ve ülke bütünlüğü vurgulanmakta

-Uluslararası sınırların dokunulmazlığını ve kuvvet kullanarak toprak elde etmenin kabul edilmezliğini belirtmektedir.

<http://www.eraren.org/index.php?Page=Dergilericik&IcerikNo=291>

<http://www.un.org/en/sc/documents/resolutions/1993.shtml>

[5] La France doit agir pour la paix au Haut-Karabakh, Libération, http://www.liberation.fr/debats/2016/04/12/la-france-doit-agir-pour-la-paix-au-haut-karabakh_1445683

[6] Fransız Parlamentosu tarafından kabul edilen; ancak, Fransa Anayasa Konseyi tarafından "anayasaya aykırılık" gerekçesiyle iptal edilip yürürlüğe giremeyen yasayı sunan milletvekilidir. Kısaca "inkâr yasası" olarak da anılan söz konusu yasa, "Ermeni Soykırımının varlığının inkâr edilmesi, aşağılanması ve önemsizleştirilmesi gibi davranışlarda bulunanların 1 yıl hapis ve/veya 45 bin Avro para cezası ile mahkûm edilmesini öngörmüştür.

[7] Valérie Boyer (LR), "Il faut désormais reconnaître le Haut-Karabagh", Valeurs Actuelles, <http://www.valeursactuelles.com/politique/valerie-boyer-lr-il-faut-desormais-reconnaitre-le-haut-karabagh-60727>

[8] Osman Gün, Ermeni iddialarının ve Türklere karşı önyargılarının günümüzdeki kaynakları, AVİM, <http://avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENI-IDDIALARININ-VE-TURKLERE-KARSI-ONYARGILARININ-GUNUMUZDEKI-KAYNAKLARI>

[9] Veronika Dorman, Le Haut-Karabakh, un conflit gelé qui se réchauffe dangereusement, Libération, http://www.liberation.fr/planete/2016/04/03/le-haut-karabakh-un-conflit-gele-qui-se-rechauffe-dangereusement_1443593

[10] Jean de Gliniasky, Affrontements au Haut-Karabakh: vers une réactivation du conflit Arménie/Azerbaïdjan?, IRIS, <http://www.iris-france.org/74821-affrontements-au-haut-karabakh-vers-une-reactivation-du-conflit-armenieazerbaïdjan/>

[11] Karen Minasyan, L'Arménie et l'Azerbaïdjan s'accusent mutuellement de bombardements malgré le cessez-le-feu., L'express, http://www.lexpress.fr/actualites/1/monde/l-armenie-et-l-azerbaïdjan-s-accusent-mutuellement-de-bombardements-malgre-le-cessez-le-feu_1781130.html

[12] Jean de Dieu, Haut-Karabakh: l'Arménie se déclare prête à accorder une aide militaire directe, MirastNews, http://www.mirastnews.com/2016/04/haut-karabakh-l-armenie-accordera-une-aide-militaire-directe-armenie-ankara-soutient-les-actions-militaires-de-bakou-dans-le-haut-ka?utm_source=flux&utm_medium=flux-rss&utm_campaign=politics

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: GÜN, Osman. 2026. "FRANSIZ MEDYASININ KARABAĞ SAVAŞI DEĞERLENDİRMESİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2016 / 27. Mayıs 03. Erişim Nisan 04, 2026. <https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/FRANSIZ-MEDYASININ-KARABAG-SAVASI-DEGERLENDIRMESI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır